CZĘŚĆ XL — № 96. ROK 20 — (1849.)

TYGODNIK
PETERSBURSKI
GAZETA URZĘDOWA
KRÓLESTWA POLSKIEGO.

Wychodzi we WTORKI i PIĄTKI. Prenumerata przyjmuje się pod adresem do Wydawcy Tygodnika w Petersburgu, lub do Expedycyi Gazet Petersburskiego Pocztamtu, nadto we wszystkich Pocztowych urzędach w Cesarstwie i Królestwie.

Cena: ROCZNA w Rossyi z pocztą, a w Stolicy, z noszeniem do mieszkań, 15 rubli. PÓŁROCZNA 8 rubli srebrem.

PIĄTEK, $\frac{16}{28}$ GRUDNIA.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

PETERSBURG, $\frac{15}{27}$ GRUDNIA.

Przez Rozkaz dzienny CESARSKI w Wydziale Marynarki z dnia 6 Grudnia, najłaskawiej podniesieni do Rangi Kontr-admirała, kapitanowie 1 rangi: z ekwipażów floty: 31, Dowódzca ekwipażu i okrętu «Chrabryj» *Sterlingow*, i mianowany Dowódzcą 2 brygady 5 dywizyi floty; 42, Dowódzca ekwipażu i okrętu «Trzech Hierarchów» *Wukoticz 1*, i mianowany Kapitanem nad Sewastopolskim portem; 17, Dowódzca ekwipażu i okrętu «Wola» *Szichmanow*, i mianowany Dowódzcą 2 brygady 5 dywizyi floty; 32, Dowódzca ekwipażu i okrętu «trzech Biskupów» *Nowosilski*, i mianowany Dowódzcą 3 brygady 5 dywizyi floty; 35, Dowódzca ekwipażu i okrętu «Paryż» *Matiuszkin*, i mianowany Dowódzcą 3 brygady 3 dywizyi floty; 39, Dowódzca ekwipażu i okrętu «Gabryel» *Mietlin*, z pozostawieniem przy 4 dywizyi floty; 5, Dowódzca ekwipażu i okrętu «CESARZ ALEXANDER I» *Szczulepnikow*, i mianowany Kapitanem Kronstadtskiego portu; Vice-dyrektor Inspektorskiego Departamentu Ministerstwa Marynarki, Fligel-adjutant J. C. Mości *Łutkowski 1*, z zaliczeniem do orszaku J. C. Mości i z zachowaniem dotychczasowych obowiązków; 12, Dowódzca ekwipażu i okrętu «Pamięć Azowa» *Łutkowski 2*, i mianowany Dowódzcą 3 brygady 1 dywizyi floty. — Do rangi Jenerał-majora, Kapitanowie 1 rangi: Dowódzca 43 ekwipażu floty *Manganari 1*, i mianowany Dyrektorem latarni morskich Morza Czarnego, z zaliczeniem do korpusu Sterników; liczący się we flocie: Pełniący obowiązki kapitana Rewelskiego portu *Sziszmarew 1*, z zatwierdzeniem na tym urzędzie; Pełniący obow. Naczelnika 2 oddziału Depart. Hydrograficznego *Reineke*, z zaliczeniem do korpusu Sterników i pozostaniem przy pomienionym Departamencie; zostający do szczeg. poleceń przy Głównym Dowódzcy Kronstadtskiego portu *Romanow 4*, i mianowany Członkiem Rady Departamentu Budownictwa okrętowego; Dowódzca 1 uczebnego morskiego ekwipażu *Kurłow 1*, z przeniesieniem do Armii. — Do rangi Jenerał-majora, Pułkownicy: z Korpusu artylleryi morskiej, liczący się w ekwipażu Gwardyjskim *Kisielew 1*, i mianowany Członkiem Rady Departamentu Artylleryjskiego Minist. Marynarki; z korpusu Inżenjerów morskich *Jerszow*, z korp. Sterników floty *Nicrodow*, z uwolnieniem od służby; Zarządzający latarniami morskiemi Morza Białego *Nikiforow 1*, z zachow. dotychcz. obowiązków; baron *Wrangel;* Deżurny Sztab-oficer Sztabu Jenerał Intendenta zarządu Baltyckich łasztowych i roboczych ekwipażów i kompanijami aresztantów, liczący się w łasztowych ekwipażach *Borysow 1*, i mianowany Zarządzającym tymże Sztabem.

— Przez Rozkazy dzienne CESARSKIE w Wydziale wojskowości z dnia 11 Grudnia, liczący się w jeździe Jenerał-major xiążę *Wiaziemskoj 1* został zaliczony do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych — Jenerał-major korpusu Inżenjerów, *Politkowski 1*, mianowany Pełniącym obowiązki Naczelnika Sztabu Inspektora Inżenjerów — 12 tegoż m. Dowódzca 2 brygady 4 dywizyi pieszej, Jenerał-major *Dreschern*, mianowany Dowodzącym 6 dywizyą pieszą, na miejsce Jenerał-porucznika von *Ammont*, który z powodu słabości zdrowia uwolniony zostaje od tego dowództwa i zaliczony do Armii; Dowódzca Władimirskiego pieszego pułku, Jenerał-major *Kościelski*, mianowany Dowódzcą 2 brygady 4 dywizyi pieszej.

— Przez Rozkaz dzienny CESARSKI w Wydziale Cywilnym Ministerstwa Marynarki, z d. 6 Grudnia, Naczelnik oddziału Kancelaryi tegoż Ministerstwa, Radzca Stanu *Gwozdiew*,

podniesiony do rangi Rzeczywistego Radzcy Stanu. — Prezes Audytoryatu Czarnomorskiej floty i portów, 4 klassy *Bohdanowicz*, mianowany Członkiem Rady Czarnomorskiej Intendentury.

— Przez Rozkazy dzienne Cesarskie w Zarządzie służby cywilnej, 22 Listopada, Sekretarz Kancelaryi Witebskiego, Mohylewskiego i Smoleńskiego Jenerał-Gubernatora, Kolleg. Assesor *Goworowicz*, podniesiony za wysługę lat, do rangi Radzcy Dworu. — 24 tegoż m., Urzędnik do szczególnych poleceń VI klassy przy Głównodowodzącym czynną Armiją, Rzeczywisty Radzca Stanu *Krusenstern*, mianowany Zarządzającym Dyplomatyczną Kancelaryą Namiestnika Królestwa Polskiego, z pozostaniem Członkiem Rady Oświecenia Narodowego i Prezesem Konsystorza Jeneralnego Wyznań Ewangelickich w Królestwie Polskiém. — 26 tegoż m., otrzymuje dymisyą z mundurem, z powodu słabości zdrowia, Radzca Wydziału Gospodarczego Kowieńskiej Izby Skarbowej, Radzca Stanu *Głuszanowski*; zostaje podniesiony za wysługę lat do rangi Assesora Kolleg. Podolski Sędzia Sumienia, Radzca hon. *Askoczeński*; — 29 tegoż m., zostają podniesieni, za odznaczającą się służbę, do rangi Rzeczywistego Radzcy Stanu, Radzcy Stanu, Prezesi Izb: Szemachińskiej Sądu Kryminalnego i Cywilnego *Pałaszkowski* i Zakaukazkiej Skarbowej *Łysienkow*. — 3 Grudnia, zostają uwolnieni od służby: Pomocnik Sekretarza Stanu w Radzie Państwa, Rzeczywisty Radzca Stanu *Baszucki*; dla słabości zdrowia, Naczelnik 2 oddziału Ermitażu, Radzca Stanu *Łabęcki 2*, z rangą Radzcy Tajnego; mianowany Naczelnikiem tegoż oddziału Ermitażu Professor 1 stopnia w Wydziale historycznego i portretowego Malarstwa Cesarskiej Akademii Kunsztów, 6 klassy *Bruni*; Starszy Pomocnik Buchhaltera S.-Petersburskiej Kassy Zachowawczej Cesarskiego Domu Wychowania (Podrzutków), Assesor Kollegialny *Pietrow*, przekonany, iż w stanie pijaństwa popełnił zamach na życie żony, zadaniem jej puginałem w bok niebezpiecznej rany, tudzież za oddawanie się w ciągu wielu lat nałogowi pijaństwa, zgodnie ze zdaniem Audytoryatu Jeneralnego, zostaje skazany na pozbawienie rang, orderu Św. Stanisława 3 klassy, znaku honorowego nieposzlakowanej służby za XXV lat, szlachectwa i wszystkich praw stanu, i na oddanie na lat dziesięć do fortecznych aresztantów. — 6 Grudnia: Rzeczywiści Radzcy Stanu: Pełniący obow. Simbirskiego Cywilnego Gubernatora, Szambelan Xiążę *Czerkaski* i Pełniący obow. Charkowskiego Cywil. Gubernatora *Traskin*, zostają zatwierdzeni na tych urzędach; — za odznaczającą się służbę, Radzcy Stanu: Członek Rady Ministra Spraw Wewnętrznych *Żerebcow*, Pełniący obowiązki Irkutskiego Cywilnego Gubernatora *Zarin* i Vice - dyrektor Departamentu Podatków i Poborów w Minist. Skarbu *Nowicki*, podniesieni zostają do rangi Rzeczywistego Radzcy Stanu, i z nich Zarin zatwierdzony na urzędzie, którego pełnił obowiązki.

— Przez takiż Rozkaz dzienny w Wydziale służby Cywilnej z d. 1 Grudnia ober-prokuror 1 oddziału 6 Departamentu Rządz. Senatu, Radzca Stanu *Czerediejew*, na własną prośbę został uwolniony od tego urzędu i zaliczony do Depart. Ministerstwa Sprawiedliwości.

— Przez Reskrypta Cesarskie mianowani kawalerami orderów: *Św. Anny 1 klassy z koroną*, 6 Grudnia, Jenerał-major Zarządzający Moskiewską Komisoryatską Kommisyą *Poliwanow 1*. — *Św. Stanisława 1 klassy*, 1 Grudnia, Rzeczywiści Radzcy Stanu: Ober-prokuror 8 Departamentu Rządzącego Senatu *Zubkow* i Heroldmejster, szambelan, hrabia *Tołstoj*. — 6 Grudnia, Jenerał-majorowie: Członek Rady Departamentu Osad wojskowych, ze Sztabu Jeneralnego *Wierygin*, Członek Artylleryjskiego oddziału Komitetu wojskowo - naukowego baron *Kosiński* i Rzeczywisty Radzca Stanu, zostający do poleceń przy Departamencie Komisoryatskim Ministerstwa Wojny, *Tomiłow*.

— Przez Reskrypta Cesarskie z dnia 1, 3 i 6 Grudnia najłaskawiej mianowani Kawalerami orderów: *Św- Anny 1 klassy*, Dyrektor Skarbowej fabryki wyrobów zamszowych, Rzeczywisty Radzca Stanu *Chanykow*; *Św. Stanisława 1 klassy*, Rzeczywiści Radzcy Stanu: Członek Konsultacyi przy Ministerstwie Sprawiedliwości *Karcow*, Orenburski Cywilny Gubernator *Bałkaszin* i Dyrektor Pawłowskiej Skarbowej fabryki sukien Xiążę *Gruziński*.

— Przez Reskrypta Cesarskie z d. 3 Grudnia, mianowani kawalerami orderu *Św. Anny 1 klassy*, Jenerał-majorowie orszaku J. C. Mości, Wojenni Gubernatorowie: Kazański *Boratyński* i Niżegorodzki xiążę *Urusow*.

Ustawa o Akcyzie, Najwyżej *zatwierdzona dnia 23 Listopada 1849 roku.*

(Ciąg dalszy.)

Stały dozor, w ciągu dzierżawy, dozwala się w celu, aby wódka i spirytus nie były potajemnie, bez opłaty akcyzy, wydawane z gorzelni, magazynów i składów, i dla tego dzierżawcy wolno mieć przy każdej gorzelni swojego strażnika; dzierżawca, jego umocowany, a także i strażnik mają prawo przystawiać osobną straż przy wszystkich wyjściach z gorzelni, aby wódka była wydawaną tylko do magazynów lub sklepów; mogą wchodzić każdego czasu do gorzelni i składów wódki; sprawdzać ją w beczkach, za pomocą narzędzia używanego na komorach i rozpatrywać xięgi magazynowe. — Właściciele gorzelni obowiązani są za dobrowolną umową dać mieszkanie strażnikom i ludziom przydanym ze strony dzierżawcy, tak jednak, iżby opłata za to, w razie zbytecznych wymagań właściciela, redukowała się do 30 rub. na rok za każdą izbę. (§§ 1 — 25).

Wódka wydaje się na przedaż jedynie z magazynów za wiedzą dzierżawcy trunkowego lub jego umocowanego, w ilości nie mniejszej od 18 wiader, z tém jednak zastrzeżeniem, iż wódka 3 proby może być brana do wszystkich miejsc, gdzie się odbywa przedaż wódki lub z niej fabrykacya, spirytus zaś tylko do miejsc, gdzie się wyrabiają lep-

sze wódki, lakiery, politura, pachnidła i gaz do oświecania, nadto na wywoz tranzytowy do innych gubernij i za granicę. — Wydana wódka zapisuje się do xięgi, z kwitem kupującego i z konnotacyą posiadacza gorzelni i dzierżawcy trunkowego, lub jego umocowanego. — Na przewoz wydanej z magazynu wódki, dzierżawca sam lub jego umocowany, wydaje zaraz drukowany bilet (ерлыкъ) i probę wódki, pieczętując jak tę probę, tak i beczki. Bilet i proba powinny się znajdować przy przewożonej wódce, aż do miejsca dostawy. — Jednym transportem nie można wieźć razem wódki trzeciej proby i spirytusu. — Dzierżawca akcyzy wydając bilety, pobiera od kupującego wódkę po 15 kop. i zebraną przez miesiąc summę wnosi do Kassy Powiatowej, która ją zalicza do summ, wchodzących za papier sztęplowy. — W biletach, oprócz ilości wódki, liczby beczek i mocy wódki, wymieniają się miejsca, skąd i dokąd się posyła, tudzież drogi któremi ma być wieziona i odległość, choćby podług pospolitej rachuby, jeśli wódka przewozi się wodą lub traktem niewiorstowym. Termin dostawienia wódki na miejsce liczy się po 20 wiorst na dobę, w miesiącach od 1 Maja do 1 Października, a po 10 wiorst w innych miesiącach. Podług tego wylicza się czas przybycia transportu na miejsce. — Po przywiezieniu wódki na miejsce, sami nabywcy wódki odsyłają w ciągu 10 dni bilet do Izby Skarbowej tej gubernii, pod wiedzą której był wydany. — Dzierżawcy akcyzowi i czarkowi w granicach swoich dzierżaw mają dozor nad przewozem wódki; takiż dozor mają i policye. (§§ 26 — 34).

Fabryki do wyrabienia z wódki lepszych wódek, naliwek i trunków wyższego gatunku, naśladujących zagraniczne, wolno jest mieć: 1.) Dzierżawcom czarkowym, w granicach ich dzierżaw. 2.) Obywatelom w ich dobrach. 3.) Osobom, mającym na to osóbne przywileje, aż do upływu ich terminu. 4.) Doczesnym posiadaczom dóbr skarbowych, którzy nie wejdą w granice czarkowych dzierżaw. — Fabryki lakierów, polityry, wody kolońskiej, pachnideł i gazu do oświecania, mogą otwierać, prócz wymienionych osób, jeszcze i miejscy obywatele, z zachowaniem obowiązujących w tej mierze przepisów. — Wszystkie takie nowe zakłady mogą być urządzane w odległości najmniej 250 sążni od gorzelni. — Na ich utrzymywanie biorą się corok z Izb Skarbowych świadectwa na papierze 90 kop., lecz wolni od tego są mieszkańcy po za czarkową dzierżawą, jeśli na domową potrzebę przygotowują naliwki na owoce, jagody, trawy i t. d. z wódki, która opłaciła akcyzę. — Krople Hofmana mogą wyrabiać jedynie apteki i osoby mające na to od władzy Lekarskiej pozwolenie. — Wódka do wyrabiania lepszych trunków i innych wyrobów kupuje się w składach gorzelnianych. — Wódki naśladujące zagraniczne trunki, jako-to: koniak, rum, wódkę francuzką i balsam, powinny mieć mocy od 25 do 30 gradusów, a spirytus wyrabiany na fabrykach wódczanych, powinien być mocniejszy od podwójnego. — Słodkie i niesłodkie wódki i spirytus, mocniejszy od podwójnego, rozlewają się w szklanne miary, jako-to, sztofy, półsztofy i butelki, a balsam i w blaki, pod pieczęcią dzierżawcy. Niesłodkie wódki, oprócz spirytusu wyższego nad podwójny, rozlewają się także na beczki i półbeczki, licząc w beczce 36 wiader. — Dzierżawca akcyzow ma prawo dozoru nad temi fabrykami pod tym tylko względem, aby się w nich nie wyrabiała wódka i aby uwożono tam wódkę nie inaczej, tylko podług wydanych co do tego przepisów. Wódki lepsze trzymają się w składach przy fabryce, i ztamtąd się przedają do szynków tylko, traktierów i winnych handlów, będących w miejscach wolnej przedaży, w ilości najmniej półtora wiadra lub ćwierci skrzyni, a spirytus wyższy od podwójnego może być przedawany także i w mniejszych szklannych naczyniach, lecz tylko do aptek, tudzież rzemieślnikom i fabrykantom. — Wywoz wódczanych wyrobów i gazu do świecania do innych dóbr, w miejscach wolnej przedaży, odbywa się za biletami Sądów Powiatowych, a co do przywozu tak wspomnionych wyrobów, jako też lakierów, polityry, wody kalońskiej, pachnideł i kropli Hofmana do miejsc czarkowej przedaży, pozostają w swej mocy dotąd obowiązujące przepisy. — Przywoz tychże wyrobów z gubernij Wialko-rossyjskich i Nad-Baltyckich, i wywoz do tych miejsc zabrania się. — Co do wyrabiania, rozwożenia i przedaży wódek z owoców, z winogron, z poślaków cukrowych i zostających od wyrabiania cukru burakowego, obowiązują dotąd wydane o tem przepisy. Fabryki tych wyrobów zakładają się osóbno od gorzelni i od fabryk wódczanych. — Warzenie po wsiach piwa i miodu w stągwiach i kotłach, na domową potrzebę, nie ulega żadnym ograniczeniom. — Otwierać browary piwne i miodowe, na wolną przedaż piwa, porteru i miodu, tam gdzie niema skarbowej czarkowej dzierżawy, wolno jest wszystkim, mającym prawo pędzenia wódki, po wzięciu corok świadectw na papierze wartości 90 kop. W granicach czarkowej dzierżawy piwo, miód i porter mogą być wyrabiane, przywożone, wywożone i przewożone, podług prawideł o tych dzierżawach. (§§ 35 — 51). *(D. c. n.)*

W *Ruskim Inwalidzie* czytamy: «Roboty około drogi żelaznej Petersbursko-Moskiewskiej, zaczęte w roku 1842, zbliżają się do końca, pomimo niezmiernych trudności, które samo przyrodzenie północnej Rossyi nie przestawało im stawić. Już w ciągu zeszłej jesieni część tej drogi od Petersburga do Sosnińskiej przystani na rzece Wołchowie, na przestrzeni 110 wiorst była czynną; w miesiącach Październiku i Listopadzie przewieziono po tej drodze bataljony rezerwowe i depo korpusu Grenadyerów, które składały załogę Petersburga pod niebytność Gwardyi. Wojska te, wraz z rekrutami, należącymi do bataljonów, wynosiły do 13,000 ludzi. Nadto przewieziono po tejże drodze, aż do Czudowa, 900 żołnierzy, uwolnionych na urlop nieograniczony, tudzież żołnierzy ze szwadronów rezerwowych i depo jazdy i konnej artylleryi, skierowanych na Nowgorod i Moskwę,

Wszystkie te wojska rozłożone były na eszelony i każdy eszelon przewożony przez dwa pociągi. J. C. Wysokość W. X. Następca Cesarzewicz, jeździł Sam tą drogą żelazną do Nowgorodu, dla przyjęcia i obejrzenia wojsk 2 dywizyi lekkiej jazdy Gwardyi, za powrótem ich z Polski, i wrócił ztamtąd tymże sposobem, dopełniwszy tę podróż w ciągu kilku godzin.

— Taż Gazeta donosi o ukończeniu nowego arsenału Petersburskiego, zbudowanego na prawym brzegu Newy, naprzeciw pałacu Taurycklego. Ten wspaniały gmach, którego wzniesienie kosztowało 2,800,000 rubli srebrem, z kunsztownej budowy i sprowadzonych z Anglii machin nowego wynalazku, należy do rzędu najpierwszych tego rodzaju Europejskich zakładów.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

NIEMCY.

AUSTRYA. *Wiedeń, 15 Grudnia.* Gazeta *Wanderer* z dnia dzisiejszego donosi o zaszłym w Brünne zgonie Arcyxięcia Ferdynanda d'Este.

— Wszystkie pogłoski o zmianie Ministrów okazały się bezzazadnemi.

— W *Gazecie Cesarstwa* czytamy: «W razie niepowodzenia partyi konserwatorskiej w Szwajcaryi, skutkiem którego nie zostanie uchwalone dobre prawo o wychodzcach, zabezpieczające kraj od ich napływu i knowań, Państwa sąsiednie będą musiały niezwłocznie przedsięwziąć stanowcze środki nakazane im przez konieczność własnego bezpieczeństwa.»

PRUSSY. *Berlin, 18 Grudnia.* Minister Skarbu złożył Izbie Deputowanych budżet na rok 1850. Z objaśnień jego daje się widzieć że wydatek nadzwyczajny 20,000,000 dolarów będzie pokryty bez uciekania się do nowej pożyczki.

MUNICH, *14 Grudnia.* Wczora nakoniec rozprawy w Izbie Deputowanych nad projektem przypuszczenia żydów do używania wszystkibh praw obywatelstwa zostały ukończone, i projekt ten przyjęty 91 głosem przeciw 40, po przyjęciu, z liczby wielu podanych popraw, dwóch następnych deputowanego Paur: 1.) że postanowienie artykułu 1, zachowujące nienaruszenie «stosunki kościoła i nauczania izraelitów» ma być uważane jeko część składowa i uzupełniająca Karty konstytucyjnej, i 2.) jako postanowienie przechodnie, że do czasu ogłoszenia edyktu Gminowego poprawnego, Gminy będą władne niedozwolić wcale sadowienia się w pośród nich żydów, tam gdzie ich dotąd nie było.

— Gazeta Narodowa donosi, że między Bawaryą i Austryą zawarty został traktat przymierza obronnego i zaczepnego.

ANGLIJA.

LONDYN, *14 Grudnia.* Donieśliśmy już podług gazet Londyńskich, że Minister osad przesłał rozkaz dowódzcy okrętu *Neptune*, który miał wysadzić na Przylądek Dobrej Nadziei 282 przestępców, skazanych na zesłanie, iżby z nimi odpłynął w dalszą podróż, dla wysadzenia ich w ziemi van Diemen. Ale należy się obawiać że i mieszkańcy tej ostatniej osady nie lepiej przyjmą zesłańców i zapewna będą się opierali wylądowaniu. Z ostatnich gazet, odebranych z Port-Philippe, daje się widzieć, że mieszkańcy van Diemeńscy energicznie protestują się przeciw zamiarom Rządu zamienienia tej posiadłości na koloniją karną dla osiedlania w niej przestępców, które Ojczyzna-matka z łona swego wyrzuca.

FRANCYA.

PARYŻ, *14 Grudnia.* Mowa Pana de Montalembert, popierająca wniesiony przez Rząd projekt o utrzymaniu nadal podatku od trunków, zrobiła największe wrażenie. W wielu miejacach sławny mówca wzniosł się do wysokości prawdziwej krasomowy, a w całym ciągu świetnego wystąpienia swego ścisłością logiki, jasnością wykładu i statystycznemi wywodami nie przestawał zadawać ciężkie ciosy przeciwnikom projektu, to jest stronnictwa socyalistow wszelakich odcieni. Powstawał z wielką mocą na niebezpieczeństwo, jakieby zagroziło dobru powszechnemu i zasadom porządku, jeżeliby do finansów Francyi wpuszczony był choćby atom pierwiastku socyalistowskiego. Że takim pierwiastkiem byłoby zniesienie podatku od trunków, liczne tego przytoczył dowody, ale najbardziej przekonywającym jest wzgląd na liczbę szynkowni w kraju i na wpływ jaki te zakłady mają na lud prosty podczas wyborów. Klassa ludności, która ma największy interes w tém, iżby podatek był zniesiony, są szynkarze. Szynkowni we Francyi jest 332,000; prośba, podana do Izby przeciw podatkowi, liczy przeszło 700,000 podpisów. Ale ta ogromna cyfra przestaje być zastraszającą i bardzo łatwo wytłumaczyć się daje, kiedy się porówna z powyższą cyfrą osób wprost interessowanych, bo to będzie właśnie liczba szynkarzy, z których każdy jednego tylko zwerbował zwolennika.

Mowa hrabi de Montalembert przerywana była wykrzyknikami, pochodzącemi ze stronnictwa Góry, wykrzyknikami, których samo grubijaństwo było najlepszym dowodem złej sprawy, popieranej przez to stronnictwo.

Były Minister Spraw Wewnętrznych, P. Leon Faucher, mówił też z niemałem powodzeniem za projektem Rządowym, na posiedzeniu dzisiejszém. Kilku mówców występowało przeciw; ale wyraźnie projekt zyskuje coraz więcej głosów za sobą pomiędzy zdrowomyślącemi członkami Izby.

—

Monitor Powsz. urzędowie zaprzecza rozsianej przez gazety oppozycyjne pogłosce o bliskiém usunieniu się z Gabinetu Ministrów: Spraw Wewnętrznych Barrot, i Handlu Dumas.

— Według oświadczenia Ministra Spraw Wewnętrznych, szkody materyalne, sprawione w samém mieście Paryżu przez rewolucyą 24 Lutego 1848, w rozwalonych ogrodzeniach, nadpsutych domach, pobitych latarniach i oknach,

zrabowanej broni, *etc.* wynoszą ogromną summą 5 miljonów franków.

— Podług listów z Algeru, cholera tam w tych dniach ustała, ale zabrała nie mniej jak 3,500 żołnierzy z naszej Armii.

NIDERLANDY.

HAGA, *13 Grudnia.* Podług ostatnich nowin z Sycylii, zły stan zdrowia Xiężny Maryanny Niderlandskiej zmusił J. K. W. do przedłużenia pobytu w Sycylii.

WŁOCHY.

RZYM. Gazeta angielska *Times* ogłasza list z Rzymu, dający do zrozumienia, że zagadnienia sporne między Papieżem i Francyą, która od samego początku wdania się w sprawy Rzymskie niezrozumiała położenia i była w ciągłym błędzie, niedadzą się załatwić inaczej jak na Kongressie Mocarstw Katolickich i że Ojciec święty zdaje się być dość usposobionym do zwołania takowego Kongresu.

NAJPÓŹNIEJSZE WIADOMOŚCI.

LONDYN, *15 Grudnia.* Utworzyło się to towarzystwo pod prezydencyą hrabi Carlisle i lorda Ebrington dla ulepszenia mieszkań zajmowanych przez klassy ubogie i pracowite. W przeszły czwartek z wielką uroczystością otwarty był obszerny gmach w części miasta-Spitalfields przeznaczony na mieszkania dla 234 robotników bezżennych.

— Przedwczora, na wniesienie hrabiny Albemarle Kommisya śledcza badała stan umysłu hrabi jej małżonka i uznała go za dotkniętego pomieszaniem. Szlachetny lord, od połowy Lipca cierpi najdziwaczniejsze przywidzenia (hallucinalion). Mniema się być Messyaszem i twierdzi, iż już potrzykroć umierał a dziś ostatecznie wrócił na świat dla odkupienia rodzzju ludzkiego. Hrabia Albemarle uznany za pozbawionego rozumu, został wzięty w Kuratelę.

— Umarł tu mając lat 81, sir Marc-Isambert Brunel, Vice-prezes towarzystwa Brytańskiego Inżenierów cywilnych, budownik sławnego tunnelu pod Tamizą. Urodził się on we Francyi, ale przez ostatnie 50 lat życia zamieszkały był w Anglii.

PARYŻ, *16 Grudnia.* Biura Izby Prawodawczej zajęte są nader ważnym wnioskiem P. Cordier. Chodzi oto, iżby zapobiedz wielkiej stracie czasu w rozwijaniu z mownicy przez każdego z członków Izby, wszelkiego rodzaju wniosków, częstokroć ostatecznej niedorzeczności i które w końcu niechybnie muszą być odrzucone. Kommisya Inicyatywy Parlamentowej niema dość władzy ku temu, albowiem oświadczenie się przez nię przeciw wnioskowi, nie przeszkadza członkowi wykładać go przed Izbą. P. Cordier mieć chce, iżby, jakiekolwiek będzie zdanie Kommisyi o wniosku, takowy był w każdym razie odsyłany do Biur i jeżeli pięć z nich przynajmniej nie uznają go zasługującym na uwagę, iżby niewolno było rozprawiać o nim z mownicy.

— Wczora Kommisya roztrząsająca budżet nader ważną postanowiła wprowadzić w nim zmianę, która wymagałaby całkowitego przerobienia przedstawionych wyrachowań. Odrzuciła ona projekt Rządowy o środkach zbudowania drogi żelaznej z Paryża do Avignon i chce iżby linija takowa była wyprowadzona kosztem Skarbu. To podstawienie Rządu zamiast prywatnych przedsiębierców sprawiłoby w budżecie różnicę przeszło o 100 miljonów franków. Gabinet raz jeszcze postanowił wnieść rzecz o tém na Kommisyą w pełnym jej komplecie.

— Prefekt Policyi organizuje obecnie w swym zarządzie Biuro Nowin, wyłącznie mające się zajmować udzielaniem do gazet najświeższych a dokładnych wiadomości o wszelkich wypadkach, mogących obchodzić Publiczność. Ta nowa instytucya ma za cel przeciwdziałanie gazetom niechętnym Rządowi, które rozsiewaniem po kraju nowin fałszywych, przekręcaniem faktów i wystawianiem ich w przewrotny sposób, wykrzywiają opiniją publiczną i zwolna podkopują wszelkie istnące Rządy.

— Królowa Marya Amalija udała się do Kommisyi likwidującej dawną listę Cywilną z żądaniem, iżby jej były zwrócone obrazy i inne przedmioty Sztuki, pozostałe w Tuileries w dniu rewolucyi 24 Lutego 1848 a będące osobistą jej własnością, jak o tém świadczą katalogi i cyfry jej imienia, któremi te przedmioty są oznaczone. Kommisya postanowiła natychmiast uczynić zadość temu żądaniu hrabiny de Neuilly.

WIEDEŃ, *17 Grudnia.* JJ. CC. WW. Arcyxiążęta Jan i Ludwik złożyli urzędy: pierwszy Dyrektora jeneralnego Inżenierów, a drugi Dyrektora jener. Artylleryi; na pierwszy z tych urzędów mianowany feldmarszałek-lejtnant hrabia Caboga, a na drugi feldcechmistrz baron Augustin.

HISZPANIJA. *Madryt, 9 Grudnia.* Gazeta Barcelońska *Famento* donosi, że 5 Grudnia przybył tam okręt parowy *Léon* i przywiózł przednią straż Armii hiszpańsko-włoskiej Spodziewano się wkrótce dalszych wojsk, składających wyprawę.

PERSYA. Donoszą z Teheranu z dnia 3 Października, że Szach ogłosił za swego Następcę na tron Perski jedynego syna swego, mającego w tej chwili dwa lata wieku, zwanego Mahmud-Mirza. Wielkie uroczystości miały miejsce z tego powodu. *(Journ. de S. P. Psz. Półn. R. I.)*

ROZMAITOŚCI.

ZADANIE DO NAGRODY 400 ZŁR. MON. KONW.

(Nadesłano.)

«Gdy z nadesłanych w roku 1847 czterech, a w bieżącym roku dwóch rozpraw o chowie bydła rogatego w Galicyi, podług zdania do ocenienia ich wysadzonej Kommisyi, żadna nie rozwiązuje zadania a więc na wyznaczoną nagrodę 400 zlr. m. k., lub złotego wartości tej summy wyrównywającego medalu, przez hr. Tytusa Dzieduszyckiego i W. Antoniego Mysłowskiego ofiarowaną, nie zasługuje; przeto Komitet nieustający Towarzystwa gospodarskiego, w dopełnieniu uchwały swej z dnia 19 Września r. b., pona-

wia niniejszym Konkurs do wzmiankowanej nagrody za najlepszą rozprawę, odpowiadającą na następujące pytanie:

«Jakie byłyby najstosowniejsze środki do pomnożenia w jak najkrótszym czasie ilości i poprawienia gatunku bydła rogatego w Galicyi?»

Odpisujący na to pytanie powinni przedewszystkiém mieć na względzie celniejsze rasy bydła rogatego krajowego; takowe ile możności dokładnie, tak co do charakterystycznych cech jak i utrzymania, opisać, a przytem nie spuszczać z oka najsławniejszych teoryj chowu bydła w celujących w tym względzie krajach, z zastosowaniem do naszej prowincyi. Nareszcie zechcą zwrócić swoją uwagę na wybór rasy, któraby, jak w Anglii, zdolniejszą była prędszego wypasu i przybierania więcej mięsa.

Dla ułatwienia pracy odpisującym na ten Konkurs, uważa Komitet Towarzystwa Gospodarskiego za rzecz potrzebną, zadane pytanie bliżej rozebrać, to jest wskazać stanowisko, z jakiego się na nie zapatruje. Ma więc pisarz, o wyznaczoną nagrodę współubiegający się, wskazać nam.

I. *Środki najstosowniejsze*, to jest:

a.) W okolicznościach naszych i w kraju naszym zastosować się dające, siłom naszym odpowiedne; a *środki* te powinny być takie, ażeby rolników naszych w ogóle, obywateli i wieśniaków, przez okazanie im korzyści, zachęciły.

b.) «*Do pomnożenia liczby bydła rogatego*» okazać potrzebę że, aby z ziemi większe korzyści ciągnąć mogli, więcej, niż dotąd bywało, *bydła rogatego* chować powinni.

c.) «*W jak najkrótszym czasie*» to jest pobudki do rozmnażania bydła mają być tego rodzaju, aby rolnikowi okazały rychło następujący zysk po rozpoczętém rozmnażaniu.

II. *Powinien dalej okazać sposób:*

d.) *Poprawienia gatunku bydła rogatego w Galicyi*, to jest tego bydła, które dotąd najpowszechniej u nas się znajduje.

Co się zaś tyczy warunków, e.) *że odpisujący powinni przedewszystkiém mieć na względzie i rozróżnić celniejsze rasy bydła krajowego i takowe ile możności dokładnie* f.) *opisać*, to rozumiemy, że powinien na tych rasach, u nas się znajdujących, wskazać, jakie mają dziedziczne do rasy przywiązane wady lub zalety, czyli o ile te rasy są potrzebom i celowi naszego gospodarstwa odpowiedne?

Powinni dalej opisać zwyczajne g.) *utrzymanie* tych ras u nas; i o ile (prawdopodobnie) to utrzymanie na własności tych ras naszych wpływa? A gdy się okaże, że to utrzymanie wady do ras naszych wprowadza, albo zalety ich zmniejsza, więc powinni nam pokazać h.) *jak teorya zagraniczna uczy bydło chować?* i.) *a co uczy praktyka hodowania bydła*, używana w krajach, które w tym przemyśle celują. Przez to rozumiemy, że powinni z używanych tam sposobów wybrać i objaśnić nam te tylko, któreby się u nas w naszych okolicznościach najłatwiej dały zastosować.

Naostatek, odpisujący mają zwrócić uwagę swoją na k.) *wybór rasy bydła* etc. (rozumiemy naszego), która własnościami, jakie teraz już ma, obiecuje najwięcej, że przez stosowne (*i przez jakie?*) uszlachetnienie w potomstwie swojém będzie miała zalety prędkiego wzrostu, rychłego pomnażania swego ciała, prędkiego dojrzewania, tak jak np. w Anglii już są rasy, które tak mają żołądek dobry, i tak karmę zużytkowują, że do dwóch lub trzech lat wzrost swój kończą i do wielkiej wagi ciała dochodzą.

Termin do nadsyłania odpowiedzi przeznacza się na dzień 1 Września 1850 r.

Każda z nadesłanych rozpraw powinna mieć na czele godło, przez autora przyjęte, tudzież załączoną kartkę dobrze opieczętowaną, zawierającą na wierzchu toż samo godło, a wewnątrz imie, nazwisko i miejsce zamieszkania autora.

Z rady Komitetu nieustającego Towarzystwa Gospodarskiego.

We Lwowie, dnia 17 Października 1849 r.

—

ZADANIE DO NAGRODY 200 ZŁR. MON. KONW.

Za napisanie popularnej nauki elementarnej leśnictwa.

«Gdy na ogłoszony w roku przeszłym konkurs dotąd żadna nie nadeszła odpowiedź, przeto Komitet nieustający Towarzystwa gospodarskiego ogłasza niniejszem powtórny Konkurs o powyższą nagrodę, za rozwiązanie następującego zadania:

«Napisać krótką praktyczną naukę leśnictwa, popularnie w języku polskim, w dowolnej formie rozprawy lub katechizmu ułożoną, i do potrzeb krajowych zastosowaną.»

Xiążka taka jest koniecznie potrzebna, gdyż pomimo dość znacznego zbioru dzieł, jaki w literaturze polskiej leśnej posiadamy, pomimo całej gruntowności, z jaką większa z nich część jest napisaną, żadne jednakże nie jest zastosowane do pójęcia tej klassy oficyalistów, których my u nas, z małemi wyjątkami, leśniczemi nazywać zwykliśmy: bo po największej części nie są oni niczem więcej, jak prostemi dozórcami lasów. Prócz tego żadne z tych dzieł nie wchodzi w szczegóły tutejszego gospodarstwa leśnego, i miejscowych potrzeb nie ma na względzie.

Nie ograniczając w niczém autora i nie wchodząc w szczegółowy rozkład samego dzieła, zwraca się jednakże uwagę jego na następujące główniejsze punkta, jako-to: zbieranie i przechowywanie nasion, zasiewanie i hodowanie zapustów i lasów, założenie i podczyszczanie zrębów i lasów, wykazanie znaków po których się poznaje, że las już doszedł ostatniego kresu swojego wzrostu i już dalej nie grubieje, ale zwykle usychać zaczyna, jedném słowem: zagospodarowanie lasów.

Odpowiedź na powyższe zadanie, przez W. Józefa Swiatopełka Zawadzkiego ułożone, za najlepszą uznana, uwieńczoną będzie, za pośrednictwem Komitetu Towarzystwa Gospodarskiego, nagrodą 200 złr. m. k. lub złotym medalem tejże wartości, przez tegoż W. Zawadzkiego ofiarowaną.

Termin do nadsyłania odpowiedzi wyznacza się na dzień 1 Maja 1850 roku.

Każda z nadesłać się mających odpowiedzi powinna mieć na czele godło, oraz załączoną kartkę opieczętowaną, zawierającą zewnątrz toż samo godło, wewnątrz zaś imie, nazwisko i miejsce zamieszkania autora.

Z rady Komitetu nieustającego Towarzystwa Gospodarskiego.

We Lwowie, dnia 19 Października 1849 r.

KAZIMIERZ KRASICKI.

STANISŁAW PRZYŁĘCKI za Sekretarza.

Позволяется печатать. 15 Декабря 1849 года. *Ценсоръ И. Срезневскій.*

W DRUKARNI WOJENNEJ.